

PROBLEME DE PROFILAXIE

Clinica de dermato-venerologie din Tîrgu-Mureş (cond.: prof. E. Ujváry)

CONTRIBUȚII LA STUDIUL FLOREI PARAZITARE CRIPTOGAMICE, LA MORBIDITATEA ȘI COMBATERICA MICOZELOR CUTANATE ÎN RAZA DE ACTIVITATE A CLINICII DERMATO-VENEROLOGICE DIN TÎRGU-MUREȘ*

E. Ujváry, I. Orlik, Angela Dónáth

Micozele cutanate constituie o problemă sanitară în patria noastră, deoarece din totalul îmbolnăvirilor dermatologice pe țară, incidența dermato-micozelor atinge proporția de 10,9%. În realitate, această cifră este și mai crescută, dacă luăm în considerare faptul că nu toți purtătorii de epidermofitie și onicomicoze se prezintă la consultații și mulți dintre ei nici măcar nu știu că suferă de aceste afecțiuni.

Toxinele și produsele metabolice ale ciupercilor pot provoca la indivizii micotici fenomene secundare, ca reacții alergice. Aceste fenomene fac să crească într-o măsură și mai mare importanța igienico-sanitară a dermatomicozelor. (În ultimii ani, atenția cercetătorilor s-a îndreptat asupra granuloamelor micotice care imită eritemul nodos și indurat. Pentru elucidarea naturii granuloamelor, Kuroda a efectuat experiențe valoroase. Acest autor susține că granulomul micotic poate fi considerat drept un „id“).

Este demn de remarcat și faptul că literatura de specialitate se ocupă din ce în ce mai mult de rolul etiopatogenetic al mucegaiurilor. În acest domeniu sînt de așteptat încă multe rezultate prețioase și interesante.

I.

Flora micotică patogenă variază de la țară la țară și de la regiune la regiune.

La noi, Centrul dermato-venerologic a studiat flora micotică patogenă din patria noastră. Colectivul nostru de muncă dorește să-și aducă aportul la lămurirea acestei probleme, urmărind din anul 1954 flora micotică în raza de activitate a Clinicii dermato-venerologice din Tîrgu-Mureş. Între 1954 și 1961 am făcut în total 4.897 de însămînțări, dintre care au crescut 2.265 (46,25%). Din cele 2.265 de tulpini cultivate, 1.362 au fost dermatofiti (60,13%), iar 903 au fost levuri (39,87%).

În tabelul Nr. 1 am trecut atît numărul tulpinilor cultivate, cît și repartizarea lor.

Analizînd rezultatele noastre și comparîndu-le cu datele relatate de Centrul dermato-venerologic constatăm următoarele:

Mikrosporium audiuii continuă să-și păstreze locul de frunte printre tulpinile antropofile. Incidența lui în materialul nostru este mai mare decît în materialul Centrului dermato-venerologic. De asemenea Trichophyton schönleini prezintă o frecvență mai crescută (7,6%), în schimb Trichophyton ferrugineum și Tr. violaceum arată o incidență mai scăzută în materialul nostru.

* Lucrarea prezentată la a IV-a Sesiune Științifică a I.M.F. din Tg.-Mureş.

Tablul nr. 1.

Reparlizarea celor 1362 de tulpini. (Antropofile 1188—87, 29%, — zoofile 174—12, 71%).

Nr. crt.	Specia	Numărul tulpinilor	incidența în %	incidența în % raportată la numărul tulpinilor antropofile resp. zoofile
1.	<i>Microsporium audouinii</i>	791	58,09	66,55
2.	<i>Trichophyton schönleini</i>	119	8,70	10,01
3.	" <i>mentagrophytes</i> var. K. W.	114	8,37	9,66
4.	" <i>mentagrophytes</i> var. aster.	110	8,14	63,23
5.	<i>Epidermophyton flocc.</i>	54	3,96	4,55
6.	<i>Trichophyton violaceum</i>	45	3,34	3,78
7.	" <i>faviforme</i>	30	2,23	17,24
8.	" <i>rubrum</i>	25	1,83	2,10
9.	" <i>niveum</i>	20	1,40	11,49
10.	<i>Mikrosporium lanosum</i>	12	0,88	6,89
11.	<i>Trichophyton flavum</i>	12	0,88	1,01
12.	<i>Mikrosporium ferrugineum</i>	11	0,80	0,92
13.	<i>Trichophyton cratiforme</i>	10	0,74	0,84
14.	" <i>rosaceum</i>	3	0,22	0,25
15.	" <i>muris</i>	2	0,14	0,15
16.	" <i>regulare album</i>	2	0,14	0,17
17.	" <i>glabrum</i>	1	0,07	0,08
18.	" <i>sulfureum</i>	1	0,07	0,08
		1362	100,00	

* Cele încercuite sînt considerate tulpini zoofile.

Comparînd rezultatele însămînțărilor obținute de noi pe ani, se observă că incidența tulpinii *Microsporium audouinii* a crescut în 1961. În cursul anilor se constată o creștere treptată a tulpinilor *Trichophyton mentagrophytes* var. *Kaufman-Wolf*, *Trichophyton rubrum* și *Trichophyton violaceum*. Incidența primelor două tulpini este în dependență de creșterea numărului micozelor piciorului, care după cum se știe e un fenomen general; în schimb, datele din literatură relevă că *Trichophyton violaceum* manifestă o tendință la descreștere.

Dintre tulpinile zoofile primul loc îl ocupă *Trichophyton mentagrophytes* var. *asteroides*. Alături de el găsim *Trichophyton faviforme*, *Trichophyton niveum* și *Microsporium lanosum* a căror incidență constituie un indiciu al importanței infecțiilor de origine animală. În răsărit la fel ca și în occident se semnalează o incidență sporită a tulpinii *Microsporium lanosum* care în materialul nostru nu apare într-o proporție semnificativă.

II.

Specii geofile izolate din sol

Pentru cercetarea prezenței dermatofitilor în straturile superficiale ale solului, am recoltat probe de pământ din curtea secției de copii a Clinicii dermatologice din Tîrgu-Mureș la fel ca și din mai multe gospodării colective din raionul nostru. Am ales aceste terenuri deoarece curtea clinicii este rezervată de mai mulți ani exclusiv copiilor care se află în tratament pentru diferite dermatomicoze și în al doilea rînd, terenul din gospodăriile colective a fost utilizat ca staniște pentru bovine, printre care în ultimii ani s-a decarat o epidemie de dermatomicoză.

Ținând seama de inevitabilitatea infestării atât de la copiii aflați în tratament, cât și de la bovinele înghesuite, am considerat că probele luate din aceste terenuri sînt cele mai potrivite pentru izolarea dermatofitelor din sol.

Folosind procedeul lui Vanbrauseghem, am reușit să izolăm din solul curții secției de copii trei specii de dermatofite: *Microsporum gypseum*, *Keratomices ajelloi* și *Microsporum nanum*, iar din probele de pămînt luate de la gospodăriile colective, am izolat *Trichophyton mentagrophytes* var. *asteroides*.

Prezența în pămîntul studiat a speciilor *Microsporum gypseum* și *Trichophyton mentagrophytes* var. *asteroides* ne obligă să luăm în considerare rolul solului ca sursă de infecție în contaminarea oamenilor și animalelor. Această prezență contribuie la clarificarea unor probleme epidemiologice ale dermatomicozelor animale și umane. Noi am observat într-un caz de tricofitie foliculară prezența tulpinii *Microsporum gypseum*.

III.

Repartizarea numerică a pilomicozelor

Pe baza foilor de observație de la clinică și policlinică am întocmit un tabel cuprinzînd repartizarea teritorială a pilomicozelor în regiunea Mureș-Auf. Maghiară între anii 1956 și 1961. Acest tabel statistic a fost făcut, luîndu-se ca bază diagnosticul clinic, astfel că datele cuprinse în el nu acoperă întru totul rezultatele însămînțărilor. Așa se explică de ce în coloana de *Trichophytie* uscată au fost trecute și cîteva cazuri de microsporie. În cazul lavusului, probabilitatea erorilor este cu mult mai mică, cu toate că unele date relatate în literatură arată că *trichophytonul* cauzează uneori cunoscutul tablou clinic al favusului. În toate cazurile diagnosticul de micoză a fost confirmat microscopic.

Raioanele Luduș și Reghin prezintă cea mai mare proporție de infecție, primul cu 268, iar al doilea 225 de cazuri de pilomicoze. În ordinea frecvenței urmează raionul Odorhei cu 138 de cazuri, Ciuc cu 119 cazuri, Mureș cu 98, Gheorgheni cu 58, Tg. Mureș cu 44, Toplița cu 41 și Timăveni cu 1. În fiecare raion, majoritatea cazurilor o constituie microsporia. În unele comune, ca de exemplu în Bila, microsporia a apărut sub formă de epidemie (56 de cazuri).

Tricofitia uscată a pielii păroase a capului figurează într-un număr relativ mic și agentul ei patogen a fost de cele mai multe ori *Tr. violaceum*. Uneori însă ea a fost cauzată și de *Tr. mentagrophytes*.

În decursul anilor, numărul cazurilor de favus a scăzut progresiv. Și în ceea ce privește morbiditatea prin favus, primul loc îl ocupă raionul Luduș, cu 41 de cazuri, urmat de Odorhei cu 22 și de Reghin cu 21. În celelalte raioane se constată o morbiditate mult mai scăzută. Favusul reprezintă 11% din totalul pilomicozelor, o cifră cu ceva mai mică decît media calculată pe mai mulți ani.

Tricofitia supurată constituie 13% din totalul pilomicozelor și manifestă o tendință la creștere. Și în ce privește tricofitia supurată, frecvența cea mai crescută se observă în raionul Luduș.

Faptul că incidența pilomicozelor nu scade de ani de zile și că micozele de origine animală se înmulțesc în regiunea noastră ne-a determinat să ne deplasăm la fața locului și să efectuăm depistări micotice, atât în orașul Tg. Mureș cît și în raioane.

La începutul anului școlar 1960—61 am efectuat depistări pilomicotice printre 6800 de copii din Tîrgu-Mureș între vîrsta de 4 și 14 ani, utilizînd lampa Wood. Am descoperit 3 cazuri de microsporie. În felul acesta am prevenit izbucnirea unei epidemii de microsporie în colectivitățile de copii din Tîrgu-Mureș.

Între octombrie 1961 și mai 1962 am făcut în total 9 deplasări. Am cercetat toate raioanele, exceptînd Timăveniul. Am efectuat depistări în 36 de comune. (Comunele mai infectate au fost controlate de două, sau chiar de trei ori). Am examinat 5416 copii dintre

care am găsit 83 suspecți de micoze. În 42 de cazuri micoza a fost verificată microscopic și prin însămînțări.

Cu ocazia deplasărilor am constatat următoarele:

Pe teritoriul regiunii noastre și mai ales în mediul rural pilomicoza umană și micoza animală constituie o importantă problemă igienico-sanitară.

Medicii specialiști, medicii de circumscripție și medicii veterinari din raioane nu acordă o importanță suficientă depistărilor micotice.

Cunoștințele generale ale cadrelor medicale despre micoze sînt lacunare.

Îngrijitorii de animale nu sînt lămuriți asupra naturii infecțioase a dermatomicozelor la animale.

Cu toate că o dată cu transformarea socialistă a agriculturii s-a pornit în toată țara o acțiune de construcție de grajduri moderne pe scară largă, fapt care asigură condiții favorabile pentru combaterea micozelor, totuși uneori îngrijirea animalelor nu corespunde exigențelor igienei veterinare și există cazuri cînd nu se atribuie o atenție suficientă depistării, izolării și tratamentului animalelor bolnave, deși se știe că la animalele ținute în grajd și mai cu seamă la vitei, micozele sînt mult mai frecvente decît la animalele de pășune.

IV.

Concluzii și propuneri

1. Numărul relativ mare al îmbolnăvirilor micotice atrage atenția asupra necesității organizării unei acțiuni sistematice de combatere a acestor afecțiuni. Noi credem că ar fi necesar ca pe teritoriul a două-trei regiuni învecinate să se creeze o bază micologică, iar pe teritoriul raioanelor mai infectate să se înființeze un punct de micologie, a căror menire ar fi să dirijeze depistările active și întreaga acțiune antimicotică. Bazele micologice ar fi necesare chiar și în cazul în care nu dispune de cantități suficiente de griseofulvină, deoarece fără o îndrumare judicioasă și un control eficient, tratamentul cu griseofulvină nu dă rezultatele așteptate. În afară de aceasta, griseofulvina nu-și dovedește eficacitatea terapeutică în fiecare caz.

2. Pentru combaterea pilomicozelor sînt necesare atît depistarea, înregistrarea și dispensarizarea cazurilor, cît și elaborarea unui plan de acțiune care să îmbrățișeze toată regiunea.

3. Pentru combaterea micozelor este nevoie să se asigure o cantitate suficientă de griseofulvină.

4. Depistările active trebuie continuate în modul în care sînt efectuate actualmente, pînă cînd îndrumarea lor va fi preluată de bazele micologice. Laboratoarele de micologie urmează să fie dotate cu lămpi Wood portabile.

5. În cadrul depistărilor școlare obligatorii, trebuie să se acorde o atenție deosebită micozelor. Cazurile decelate vor fi anunțate secțiilor de dermatologie.

6. În interesul desființării focarelor epidemice se va dispune ca bolnavii dintr-un anumit teritoriu (comună, sat, colectivitate de copii etc.), să fie trimiși concomitent sau succesiv la secțiile spitalicești de specialitate. În felul acesta s-ar ajunge la o diminuare considerabilă a posibilităților de reinfecție.

7. În vederea reimprospătării cunoștințelor de micologie ale medicilor de raion și de circumscripție, să se organizeze cursuri de perfecționare micologică în centrele universitare sau în capitalele de regiuni, acolo unde există condiții corespunzătoare.

8. Îmbolnăvirile micotice de origine animală pot fi combătute numai printr-o strînsă colaborare cu forurile veterinare competente.

9. În cadrul acțiunii de educație sanitară, să se organizeze conferințe despre dermatomicoze la gospodăriile de stat și colective și la școli.

10. Originea telurică trebuie suspectată atît în micozele provocate de *Microsporum gypseum*, care este un saprofit comun al solului, cît și în micozele inflamatoare de tip Kerion celsi, provocate de *Trichopyton mentagrophites* var. *asteroides*, la care nu s-a putut preciza sursa de infecție. Aceste cazuri sînt numeroase mai ales la copii.

11. Este o condiție foarte importantă să ținem pielea traumatizată sau macc-rată de contactul cu solul.

12. Schimbarea cît mai frecventă a staniștelor creează condiții favorabile pen-tru autopurificarea solului infectat.

Sosit la redacție: 10 ianuarie 1963.

Bibliografia la autori.